

Selecció de llibres ingressats a la biblioteca de l'Acadèmia

Victoria Durá Ojea

Conservadora del Museu de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi. museu@racbasj.org

Francesca FILIPPI (dir.), *Palazzo Madama. Gli appartamenti delle Madame Reali di Savoia. 1664 e 1724*, Progetto Palazzo Madama, Quaderno 3, Museo Cívico d'Arte Antica e Palazzo Madama, Torino 2005.

221 pàg. (31,5 x 24 cm), 91 il. b/n i color (italià).

Des de l'any 1988 s'ha portat a terme, en diferents fases, el gran projecte de restauració del Palazzo Madama, emblemàtic edifici de la capital piemontesa, que presenta una estructura medieval i una façana barroca, realitzada per Filippo Juvarra (1718-1721) i és seu del Museo Civico d'Arte Antica, que conté nombroses i riques col·leccions. L'anomenat "Progetto Palazzo Madama" ha publicat, a més, fins ara, tres volums de "Quaderni" tocant temes de la mateixa restauració, així com altres de relacionats amb l'àmbit de la investigació i la documentació. Aquest tercer volúm ens parla dels inventaris redactats a la mort de Cristina de França (1664) i de Maria Giovanna Battista di Savoia Nemours (1724), dues de les figures responsables de la transformació barroca de l'edifici. L'estudi dels documents ha permès identificar i reconstruir l'arquitectura i l'ambient d'algunes de les sales més importants del palau.

Adela ESPINÓS DÍAZ (dir.), *José Camarón Bonanat. 1731 – 1803*, Conselleria de Cultura, Educació i Esport, Generalitat Valenciana, Valencia, 2005.

236 pàg. (28 x 24 cm), 95 il. b/n i color (català i castellà. Inclou DVD).

L'octubre de 2005 el Museu de Belles Arts de Castelló va presentar una gran exposició sobre el pintor segorbí Josep Camaron Bonanat, organitzada pel Consorci de Museus de la Comunitat de València. La mostra, que presentava 30 importants obres d'aquest artista, molt vinculat a la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles des dels seus orígens, va ser exposada posteriorment al Museu de Belles Arts d'Alacant i a la Casa Garceran de Segorbe. Ara podem gaudir del catàleg publicat amb motiu de l'exposició que recull la selecció d'obres exposades, des de pintura religiosa (inclou *L'arcàngel sant Gabriel*, peça cedida per la nostra institució) i de gènere, fins al paisatge, gènere que també va desenvolupar Camaron, amb la finalitat de presentar la imatge més completa possible del pintor.

AA.VV., *A Pau Verrié*, Biblioteca Serra D'Or, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, 2005.

124 pàg. (19 x 13 cm), 8 il. b/n i color (català, italià i castellà).

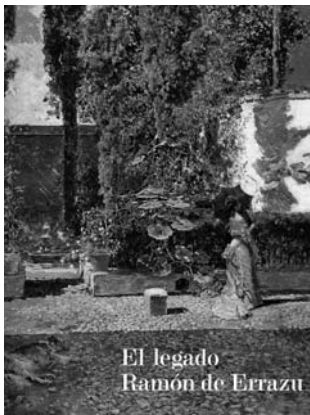

El vuitanta-cinquè aniversari de Frederic-Pau Verrié, membre de la nostra Acadèmia, va ser el motiu pel qual un grup de notables professionals i amics van decidir homenatjar aquest infatigable i polifacètic mestre, que va exercir, entre altres coses, d'historiador, arqueòleg, arxiver, director de museu, professor d'universitat, crític d'art, dirigent polític i poeta.

El llibre *A Pau Verrié* recull, doncs, vint-i-dos breus, sincers i emotius articles sobre la manera com els seus alumnes, companys i amics han viscut la seva trajectoria professional i vital, les seves activitats intel·lectuals i humanes i, el més importat, com viuen la seva manera de ser i la seva amistat.

Javier BARÓN (ed.), *El Legado Ramón de Errazu. Fortuny, Madrazo y Rico*, Museo Nacional del Prado, Madrid, 2005.

187 pàg. (28 x 23 cm), 177 il. b/n i color (castellà).

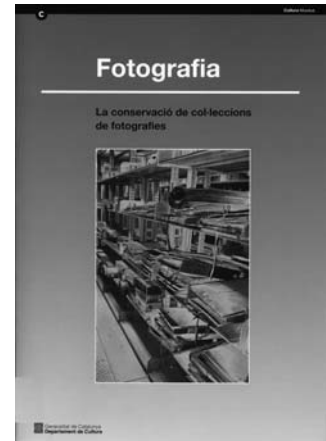

En commemoració del centenari de la instal·lació al Museo del Prado, l'any 1905, del valuós llegat pictòric de Ramón de Errazu (1840-1904), del 13 de desembre de 2005 al 23 d'abril de 2006 va tenir-hi lloc una exposició que mostrava el conjunt d'obres d'aquell important lliurament. Fruit d'aquella mostra és el present catàleg que recull les vint-i-cinc pintures del llegat, obres d'artistes fonamentals del segle XIX com Marià Fortuny, Martín Rico i Raimundo de Madrazo, a més de dues obres dels francesos Paul Baudry i Jean-Louis-Ernest Meissonier, i ens acosta a la figura d'aquest ric industrial, amic d'artistes i col·leccionista d'art, que va viure la major part de la seva vida a Mèxic, on va nèixer, i a França, on va morir.

Pau MAYNÉS I TOLOSA, *Fotografia: La conservació de col·leccions de fotografies*, col. "Museus. Documentació", Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona, 2005.

45 pàg. (30 x 21 cm), 30 il. color i b/n (català).

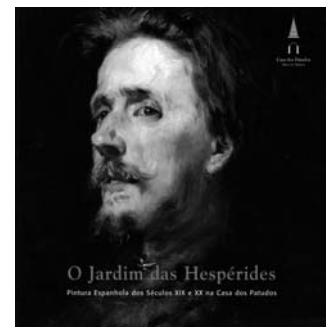
Interessant manual que posa al dia les estratègies de conservació i la participació en la tasca col·lectiva de recuperació del patrimoni fotogràfic. Ofereix als responsables de col·leccions fotogràfiques informacions bàsiques per millorar la seva gestió i les condicions de conservació, incidint en la importància fonamental de la prevenció. S'ocupa de les característiques de l'objecte fotogràfic, la gestió de col·leccions, el control mediambiental, la neteja elemental, la protecció de fotografies, la fabricació de proteccions individuals, la prevenció d'emergències i dóna informació sobre on dirigir-nos per saber-ne més.

José António FALCAO (dir.), *O Jardim das Hespérides. Pintura Espanhola dos Séculos XIX e XX na Casa dos Patudos*, Casa dos Patudos, Museu de Alpiarça, 2005.

186 pàg. (22 x 22 cm), 71 il. b/n i color (portuguès).

A la tardor de l'any 2005 va tenir lloc una exposició dedicada a mostrar i estudiar una selecció de la col·lecció de pintura espanyola que el polític, músic, mecenes i filantrop portuguès José Relvas (1858-1929) va atresorar juntament amb altres pintures, escultures o peces d'art decoratiu, a l'anomenada Casa dos Patudos de la localitat portuguesa d'Alpiarça, que, després de ser cedida al municipi amb tots els seus béns, a la seva mort es va convertir en un dels principals museus del país. El present catàleg, fruit d'aquesta mostra, recull els tres àmbits temàtics establerts a l'exposició: un dedicat al paisatge, un altre al retrat i l'últim a la pintura històrica, mitològica, religiosa o de costums, amb noms tan destacats com Carlos de Haes— amb un elevat nombre de paisatges—, Federico de Madrazo, Francisco Domingo, Julio Romero de Torres o Eduardo Rosales, entre altres.

Jordi CAMPS I SÒRIA i Xavier DECTOT (dir.), *Obres mestres del romànic. Escultures de la Vall de Boí*, Museu Nacional d'Art de Catalunya– Reunion des Musées Nationaux, Barcelona-París, 2004.

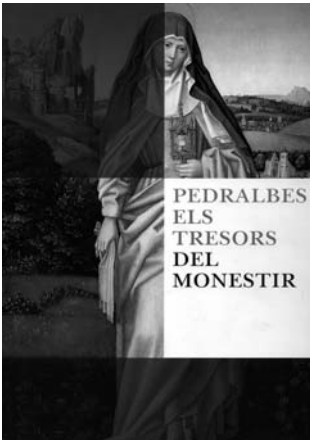
118 pàg. (30 x 21,5 cm), 49 il. b/n i color (català i castellà)

El reagrupament únic d'un conjunt d'escultures romàniques provinents de la Vall de Boí i de la Vall d'Aran es va fer realitat en una magnífica exposició celebrada al Musée national du Moyen Âge de París (14 de setembre de 2004-3 de gener de 2005) i al Museu Nacional d'Art de Catalunya de Barcelona (18 de gener-20 de març de 2005). El catàleg recull les peces exposades i ens ofereix una sèrie d'estudis i recerques que aporten noves dades sobre aquest taller, centrat en les talles en fusta i el seu cercle, que permet completar la visió de l'esplèndid panorama constructiu i artístic del Pirineu occidental català dels segles XII i XIII, ben conegut ja pels magnífics cicles de pintura mural.

AA.VV. *Pedralbes. Els Tresors del Monestir*, Museu d'Historia de la Ciutat, Institut de Cultura, Ajuntament de Barcelona, Barcelona, 2005.

231 pàg. (29,5 x 23 cm), 232 il. b/n i color (català).

El Museu-Monestir de Pedralbes va presentar a la sala del Dormidor una selecció de les millors obres del seu patrimoni, conservades durant més de set segles a la clausura de la comunitat religiosa. A l'exposició (22 de novembre de 2004 – 31 de desembre de 2006), organitzada pel Museu d'Historia de la Ciutat, es van mostrar per primera vegada escultures, pintures, manuscrits, mobiliari i objectes litúrgics des del segle XIV al segle XX, després d'una extensa tasca de restauració i conservació. El catàleg que recull la mostra presenta, a més, una sèrie d'estudis seriosos i sistemàtics de les col·leccions artístiques del monestir, de la seva restauració, de les transformacions del monument i del projecte museogràfic, així com del paper de la comunitat de clarisses en la societat barcelonina al llarg de la història.

Francisco FERNÁNDEZ PARDO (dir.), *La escultura en la Ruta Jacobea: Arnao de Bruselas. Retablo Mayor de la Imperial Iglesia de Santa María de Palacio (Logroño)*, Diócesis de Calahorra y La Calzada-Logroño, Logroño, 2005.

351 pàg. (30,5 x 22,5 cm), 406 il. b/n i color (castellà).

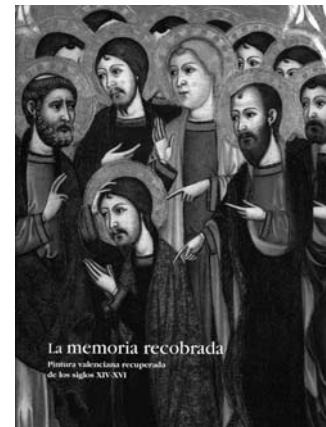
Aquest llibre i l'exposició itinerant del mateix títol que va tenir lloc al llarg dels anys 2005 i 2006 són el resultat del quart projecte de col·laboració entre la Comunitat de La Rioja i la diòcesi de Calahorra i La Calzada-Logroño, que des l'any 1995 es van proposar recuperar i mostrar el riquíssim patrimoni artístic importat des de Flandes a La Rioja. La restauració del retaule major de l'església de Santa María de Palacio va ser el motiu d'aquesta última iniciativa, centrada en aquest cas en el patrimoni escultòric i en un dels escultors més notables vinguts de Flandes, Arnau de Bruselles, coautor del retaule, que va deixar a la vall de l'Ebre les seves obres més rellevants.

Fernando BENITO DOMÉNECH i José GÓMEZ FRECHINA (dir.), *La memoria recuperada. Pintura valenciana recuperada de los siglos XIV-XVI*, Conselleria de Cultura, Educació i Esport, Generalitat Valenciana, València, 2005.

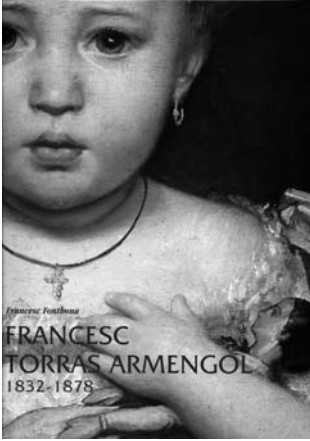
373 pàg. (30 x 24,5 cm), 197 il. b/n i color (castellà, català i anglès. Inclou DVD).

La política de recuperació i conservació del patrimoni artístic valencià, que des de fa uns anys caracteritza la línia d'actuació de la Conselleria de Cultura de la Generalitat valenciana, una vegada més amb l'exposició La memoria recuperada va presentar al públic els avenços d'aquesta labor abordada des del camp de la investigació i la historiografia. La mostra, que va tenir lloc al Museo de Bellas Artes de València (27 d'octubre de 2005 – 8 de gener de 2006) i a la Sala de Exposiciones Caja Duero de Salamanca (9 de febrer-19 de març de 2006), ha deixat com a testimoni aquest catàleg que presenta gairebé un centenar de peces restaurades dels noms capdavanters de la pintura valenciana des del Gòtic internacional al primer Renaixement.

Francesc FONTBONA, *Francesc Torras Armengol. 1832-1878*, Caixa Terrassa /Lun-
werg Editores, Barcelona, 2005.

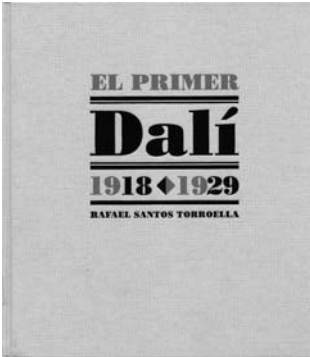
173 pàg. (31 x 25 cm), 169 il. b/n i color (català).

Aquest llibre, presentat a la Fundació Caixa Terrassa amb motiu de l'exposició celebrada al Centre Cultural d'aquesta institució del 17 de novembre 2005 fins al 8 de gener 2006, es pot considerar el primer treball extens i rigorós sobre aquest polifacètic artista vuitcentista. Torras Armengol ha estat una figura molt considerada pels historiadors i estudiosos de l'art, i en particular a Terrassa, on va nèixer, però fins ara la seva obra no havia estat objecte d'un estudi tan profund ni d'un reconeixement tan merescut. Pintor, escultor i gravador, la seva qualitat artística queda reflexada en les obres exposades a la mostra –olis, aiguaforts, dibuixos i escultures– i estudiades en aquest volum per l'historiador de l'art i acadèmic Francesc Fontbona.

Rafael SANTOS TORROELLA, *El primer Dalí. 1918-1929*, Instituto Valenciano de Arte Moderno / Amigos de la Residencia de Estudiantes, Madrid, 2005.

436 pàg. (24,5 x 22,5 cm), 251 il. b/n i color (castellà).

Amb aquest catàleg raonat de l'obra primerenca de Salvador Dalí els editors han volgut homenatjar el pintor així com l'autor del llibre, Rafael Santos Torroella, que va ser un dels màxims especialistes en l'obra de Dalí, fonamentalment en la seva etapa de joventut. El catàleg s'ocupa dels primers treballs del pintor, de les obres d'adolescència i de les producte de les influències rebudes a conseqüència del seu trasllat a Madrid, a la Residencia de Estudiantes. El llibre es complementa amb dos articles que analitzen la vida i la trajectòria de l'autor d'aquesta catalogació, un de la seva esposa, María Teresa Bermejo i un altre de Kosme de Barañano, i amb una cronologia d'aquest període de Salvador Dalí, a cura de Ricard Mas Peinado.

Vicenç FURIÓ i Pilar VÉLEZ, *Escultures Famoses. La difusió del gust per l'antiguitat i el colleccionisme*, Quaderns del Museu Frederic Marès, Museu Frederic Marès 10, Barcelona, 2005.

558 pàg. (24 x 16,5 cm), 116 il. b/n (català, castellà i anglès).

Catàleg de l'exposició *Escultures Famoses* que el Museu Frederic Marès de Barcelona va organitzar i acollir del 4 de maig al 24 de juliol de 2005. Ofereix una reflexió sobre el valor i el gust per l'escultura clàssica a partir del segle XVI i del colleccionisme consegüent arreu d'Europa, fet que generà la creació de còpies de les obres més significatives –Laocont, Apol·lo, Venus...–, molt apreciades fins al segle XIX quan el romanticisme reorientà el gust estètic. Vicenç Furió, comissari de la mostra, n'és l'autor mentre Pilar Vélez, directora del museu i acadèmica, hi fa un estudi sobre el tema a Espanya i especialment a Catalunya. Ambdòs són també els autors de la catalogació de les obres –bronzes, marbres, terracotes i gravats–, que il·lustren el discurs.

Joana ESCOBEDO (ed.), *El Quixot. Un heroi de paper, els papers d'un heroi*, Biblioteca de Catalunya, Barcelona, 2005.

427 pàg. (24 x 23 cm), 457 il. color (català).

Per a commemorar el IV centenari de la publicació de la primera part de *El Ingenioso Hidalgo don Quijote de La Mancha* (1605) de Miguel de Cervantes, la Biblioteca de Catalunya va organitzar una exposició (27 d'octubre de 2005 –31 de gener de 2006) que, fonamentalment, feia un repàs cronològic de les edicions del *Quixot* que es troben a la Col·lecció Cervantina de la Biblioteca. Els més de 200 volums de diferents edicions en castellà –des del segle XVII al segle XX– que es van exposar en aquesta mostra són recollits en el present catàleg, que manté l'estructura de l'exposició, articulada en dos àmbits: l'itinerari bibliogràfic per edicions de l'obra i el *Quixot* i els llibres, que mostra les obres a les quals Cervantes o el *Quixot* al·ludeixen i una selecció de la iconografia i dels estudis que l'obra ha generat.

